

БИЛТЕН

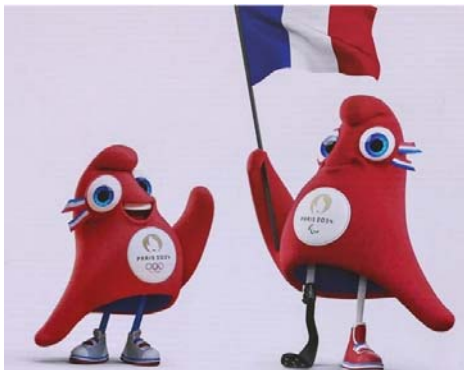
Бр. 31
ЈУЛ 2024.

ЦЕНТАР ЗА МЕЂУНАРОДНЕ ПОСЛОВЕ

САДРЖАЈ

МЕЂУНАРОДНЕ АКТУЕЛНОСТИ.....	3
ФРАНЦУСКЕ ЖЕЛЕЗНИЦЕ И ЛОГИСТИЧКА ПОДРШКА ЗА ОЛИМПИЈСКЕ ИГРЕ 2024.....	3
ФОКУС МАЂАРСКОГ ПРЕДСЕДАВАЊА САВЕТОМ ЕУ: КОНКУРЕНТНОСТ И ИНВЕСТИЦИЈЕ	4
БУДИМПЕШТАНСКА ДЕКЛАРАЦИЈА ЗА ОДГОВАРАЈУЋЕ ФИНАНСИРАЊЕ ЖЕЛЕЗНИЦА У 21. ВЕКУ.....	4
РЕКОРДНЕ ИНВЕСТИЦИЈЕ ЕУ ОДОБрене ЗА ЖЕЛЕЗНИЧКЕ ПРОЈЕКТЕ.....	5
ЗБОГ ЧЕГА СУ ПОТРЕБНЕ ИНВЕСТИЦИЈЕ У ПРАТЕЋЕ САДРЖАЈЕ НА ЖЕЛЕЗНИЧКИМ СТАНИЦАМА.....	6
НЕМАЧКЕ ЖЕЛЕЗНИЦЕ ДОСТИГЛЕ ЦИЉ ОД 30% ЖЕНСКИХ РУКОВОДИЛАЦА.....	7
У ПРИПРЕМИ СВЕТСКИ КОНГРЕС UIC-а О БРЗИМ ЖЕЛЕЗНИЦАМА У КИНИ.....	9
ЗАПАДНА СТАНИЦА БЕЧА ПОСТАЋЕ СОЛАРНА ЕЛЕКТРАНА.....	9
УЧЕШЋЕ ПРЕДСТАВНИКА ИЖС НА МЕЂУНАРОДНИМ САСТАНЦИМА.....	10
ОДРЖАН САСТАНАК SER ЕКСПЕРАТА ЗА ЕКОНОМИЈУ И ЖИВОТНУ СРЕДИНУ.....	10
САСТАНЦИ ЗА ПОТРЕБЕ STAFFER ПРОЈЕКТА.....	12

ФРАНЦУСКЕ ЖЕЛЕЗНИЦЕ И ЛОГИСТИЧКА ПОДРШКА ЗА ОЛИМПИЈСКЕ ИГРЕ 2024

Француске железнице (*SNCF*) су наставиле дугогодишњу посвећеност спортистима и истакнутим спортским догађајима, заједнички радећи са Организационим комитетом како би Олимпијске и Параолимпијске игре биле инклузивне за све, друштвено одговорене и одрживе. Током Олимпијаде у Паризу, очекивано је око 15 милиона посетилаца и тим поводом *SNCF* је радио на организацији безбедног превоза спортиста и посетилаца придржавајући се циљева заштите животне средине.

Тим поводом ангажовано је 6 хиљада волонтера за пружање информација путницима и постављени су додатни оријентири на железничким станицама у циљу бољег сналажења у свакодневном превозу на француској железничкој мрежи за очекиваних 15 милиона посетилаца.

Фабрис Моренон, први човек *SNCF Hubs & Connexions*, изјавио је да запосленима у Паризу овај догађај доноси три главна изазова:

- управљање протоком великог броја људи у станицама,
- предузимање мера како би се железничке станице учиниле приступачним за особе са смањеном покретљивошћу,
- пружање услуга интермодалног превоза којима се путницима омогућује да лако стигну до места такмичења.

Овај догађај је уједно представљао и оперативни изазов за Француске железнице јер је у саобраћај пуштено више возова који повезују Париз са регионалним градовима у близини места такмичења. Запослени у *SNCF-у* надгледали су токове путника путем видео надзора из оперативног центра у Паризу.

Извор: <https://www.groupe-sncf.com/en/commitments/sponsorship/paris-2024/official-supporter>

ФОКУС МАЂАРСКОГ ПРЕДСЕДАВАЊА САВЕТОМ ЕУ: КОНКУРЕНТНОСТ И ИНВЕСТИЦИЈЕ

Удружење железничке индустрије (**UNIFE**) и Заједница европских железница и инфраструктурних компанија (**CER**), поздравили су приоритете мађарског председавања Саветом ЕУ, међу којима су: промовисање конкурентности, рад на повећању економског раста и креирање нових прилика за отварање радних места кроз инвестиције у железничком сектору.

Пред крај белгијског председавања Саветом ЕУ, сви министри саобраћаја потписали су обећање да ће „учинити железнички саобраћај окосницом европске мобилности“, радећи на плановима политике за јачање робног железничког саобраћаја, унапређујући прилике за улагање и развој стратегије око саобраћања ноћних возова.

Поред тога, фокусирање на будућност кохезионе политике је велика прилика да се осигура да региони широм источне и јужне Европе могу имати користи од улагања у нова возна средства и примену **Европског система управљања железничким саобраћајем (ERTMS)**. Овим инвестицијама се креирају прилике за нова радна места, трансформишу железничке услуге и побољшава квалитет живота за друштво.

Са инвестицијама у нову технологију, дигитализација може додатно да подстакне и обезбеди побољшану сајбер безбедност на европским железницама која ће заштити и осигурати европски континент. Током председавања, препоруке из Програма **STAFFER** у железничком сектору могу послужити како би се одговорило на изазове недостатка вештина међу запосленима.

Извор: CER.be

БУДИМПЕШТАНСКА ДЕКЛАРАЦИЈА ЗА ОДГОВАРАЈУЋЕ ФИНАНСИРАЊЕ ЖЕЛЕЗНИЦА У 21. ВЕКУ

Поводом Самита генералних директора у Будимпешти одржаног 6. јула, генерални директори европских железница усвојили су Будимпештанску декларацију о „**Одговарајућем финансирању за железнице у 21. веку**“. Скоро две деценије, железница је играла важну улогу у модерним економијама у повезивању људи и места, обезбеђујући континуитете за токове превоза робе, путника, као и железичке производне индустрије у ЕУ и шире. Данас је железница кључни елемент мобилности и глобалних логистичких ланаца и наставиће да буде у срцу развоја будуће мобилности Европе. У Декларацији се наводи да за то постоји неколико разлога:

- **Железница има еколошке предности и игра веома важну улогу у декарбонизацији транспортног сектора.**

-Железница је енергетски најефикаснији вид транспорта и доприноси енергетској безбедности Европе.

-Као колективан вид превоза, железница може да повећа обим превоза робе и путника на великим удаљеностима и да обезбеди поуздану мобилност у густо насељеним областима, доприносећи друштвено економској кохезији.

-Железничка инфраструктура користи мање простора у поређењу са друмском инфраструктуром, има мању емисију буке и пружа највише безбедносне стандарде.

-Железница је показала да је веома ефикасан корисник средстава из ЕУ фондова у свим чланицама ЕУ, представљајући једног од највећих инвеститора на европском континенту.

Интегрални део политике развоја *TEN-T* мреже је и развој мреже *Европске брзе железнице* (HSR) која има за циљ повезивање главних и великих градова, градских чворишта са аеродромима, као и развој услуга у међународном превозу путника. Спровођење одговарајућих прописа ЕУ којима се обезбеђује конкурентска равнотежа између свих видова саобраћаја, заједно са одговарајућим дугорочним финансирањем железничких инвестиција, кључно је за даљи развој железничког сектора у Европи.

Извор: <https://cer.be/cer-agreements-resolutions/budapest-declaration>

РЕКОРДНЕ ИНВЕСТИЦИЈЕ ЕУ ОДОБРЕНЕ ЗА ЖЕЛЕЗНИЧКЕ ПРОЈЕКТЕ

Европска комисија је одабрала 134 саобраћајна пројекта којима ће доделити 7 милијарди евра кроз ЕУ грантове из *Финансијског инструмента за повезивање Европе (CEF)*. Око 83% средстава подржаће пројекте који садрже климатске циљеве ЕУ, унапређујући и модернизујући железничку мрежу, речне и поморске правце дуж *Трансевропске транспортне мреже (TEN-T)*.

Највише новца доделиће се железничким пројектима, 80% од 7 милијарди евра. Ревизијом *Уредбе о TEN-T* мрежи, која је на снази од 18. јула ове године, средства ће отићи на пројекте који ће унапредити прекограничне железничке правце дуж *TEN-T* основне мреже. Конкретан пример је видљив код балтичких земаља: Летоније, Естоније, Литваније, као и Пољске и Финске, које су основале заједничко железничко предузеће *Rail Baltica*. Средства су такође додељена и за железнички правац између *Француске и Италије*, као и између *Данске и Немачке*.

Реализацијом неколико пројеката омогућиће се већи капацитет дуж „путева солидарности“ између ЕУ и Украјине, успостављених како би олакшали извоз и увоз између Украјине и ЕУ; затим рад на повећању капацитета на железничком граничном прелазу између Мађарске и Украјине, отварање нове саобраћајне деонице у Пољској која ће проширити прилаз ка граници са Украјином, као и радови на интегрисању Украјинског железничког система у ЕУ.

Извор: <https://transport.ec.europa.eu/eu-invests-record-eu7-billion-sustainable-safe-and-smart-transport-infrastructure>

ЗБОГ ЧЕГА СУ ПОТРЕБНЕ ИНВЕСТИЦИЈЕ У ПРАТЕЋЕ САДРЖАЈЕ НА ЖЕЛЕЗНИЧКИМ СТАНИЦАМА

Улагања у пратеће садржаје на железничким станицама могу се позитивно одразити на путнике и посетиоце, и истовремено бити исплатива за управљаче железничке инфраструктуре. У намери да се привуче што већи број посетилаца са различитим потребама, неопходна су улагања у различите пратеће садржаје. Повећање броја посетилаца на станицама је предуслов за добру финансијску политику компаније када је у питању изнајмљивање пословног простора. Цена простора за издавање повећава се у односу на укупан број људи који приступају простору у оквиру станице.

На фотографији је пуњач за мобилне телефоне на јавном месту који функционише по принципу окретања педала и на тај начин производи електричну енергију. Поменути пуњач одговара свим типовима телефона и користи се бесплатно.

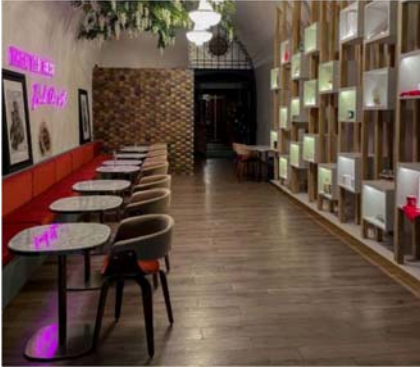
Информациони монитори Туристичке организације Монака са екраном на додир намењени су упознавању туриста са атракцијама града.

На фотографији су кабине које заправо представљају мини канцеларије са бесплатним приступом интернету, а за пословне потребе путника или пролазника кроз станицу.

Видео игре и симулација вожње формула аутомобилима намењени су најмлађима и њихово коришћење се наплаћује.

Комерцијални концепт са прехранбеним и продавницама сувенира, кафеима, бистроима са храном и друштвеним играма као што су такозване собе за бекство (escape rooms).

Поменути примери су реализовани на железничкој станици у Монаку којом управља **SNCF** према принципу јавно-приватног партнерства. Ово инвестиционо искуство презентовао је председавајући **UIC Глобалне групе за железничке станице и чворове, Фабрис Моренон**, који је уједно и директор француског **SNCF Hubs & Connexions**.

НЕМАЧКЕ ЖЕЛЕЗНИЦЕ ДОСТИГЛЕ ЦИЉ ОД 30% ЖЕНСКИХ РУКОВОДИЛАЦА

Немачке железнице (**DB**) достигле су прекретницу у пословању са испуњеним пословним циљем од 30% жена на руководећим местима и усвојиле нови циљ за 2035. годину. Са овом прекретницом компанија наставља свој пут ка разноликости и равноправним учешћем мушкараца и жена у послу, заједно са иницијативом **Fki** „Различитостима ка успеху“.

Нови циљ је достизање 40% жена на руководећим местима до 2035. године

Директор за људске ресурсе **Martin Seiler**, изјавио је да је руководство компаније већ усвојило нови циљ да до краја 2035. године достигне 40% жена на свим позицијама. Разноликост чини компанију јачом и менаџмент је захвалан свим колегама који су били посвећени да постављени циљ постане реалност. Промовисање различитости је декларисани циљ компаније и у потпуности је усаглашен са стратегијом развоја исте. Челници поменуте иницијативе „Различитостима ка успеху“, препознали су Немачке железнице као компанију која је дала посебан допринос родној равноправности и инклузивним националним и интернационалним пројектима. У марту ове године, **Fki** је доделила награду **DB Групи** за „Компанију која је највише посвећена женама“ у Немачкој.

Сектор за људске ресурсе **DB** развио је стратегију запошљавања специфично названу „**30 мера за 30%**“. Сада се таргетира нови циљ са „**40 мера за 40%**“. Ефективне мере попут **DB**

интернационалног женског месеца у марту, са данима регрутације за женске кандидате и са понудама за запослење, биће настављени. Нови елемент у развоју ових иницијатива је то што се сарадња са универзитетима и школама користи за експлицитно обраћање ученицама и студенткињама у вези са уласком у **STEM** струке као што су: наука, технологије, инжењерство и математика.

Како би се већем броју жена омогућило да преузму руководеће позиције, постоје посебне мере унутар ДВ-а као што су: индивидуални савети за каријеру, развојни програми, менторство и догађаји за умрежавање са другим колегама. У оквиру такозваног стратешког планирања сукцесије, колеге са лидерским амбицијама такође могу себе да номинују као наследнике за будућа упражњена места. Такође, компанија оглашава све позиције са опцијом хонорарног рада, тако да кандидати могу да бирају да ли желе да буду више плаћени или да имају мање радних сати. Ови флексибилни модели рада чине компанију пожељнијом на тржишту рада.

ДВ женска мрежа „**Жене на железници**“ са неколико стотина колегиница, такође помаже да компанија обликује корпоративну културу ка већој разноликости и равноправности. Поменута мрежа је спровела неколико пројеката као што је „**Female ICE**“, који је допринео једнаким могућностима за жене. Тренутно у Немачким железницама ради више од 56.000 жена.

Извор: <https://www.railwaypro.com/wp/db-reaches-milestone-with-30-percent-female-managers/>

У ПРИПРЕМИ СВЕТСКИ КОНГРЕС UIC-а О БРЗИМ ЖЕЛЕЗНИЦАМА У КИНИ

Међународна железничка унија (UIC) и Кинеске железнице (CR), објавиле су да ће 12-ти по реду **UIC Светски конгрес о брзој железници** заједнички организовати од 8. до 11. јула 2025. године, у Пекингу у Кини. Догађај ће бити организован на две локације, у **Кинеском националном конгресном центру (CNCC)** и у **Железничком националном центру за испитивања (NRTC)**. Догађај ће окупити око 3.000 учесника са 5 континената. Након 15 година, **Конгрес о брзој железници** се поново враћа у Пекинг, када је први пут одржан у овом граду, са циљем да укаже на невероватан напредак и брзи развој технологије у Кини. Ово је јединствена прилика да се стекне увид како су брзе железнице допринеле развоју економије и друштва.

На конгресу ће се истражити ефекти брзе железнице у Кини и широм света. Раније су пруге за брзе возове биле реткост, а сада су део националних и континенталних саобраћајних мрежа, чиме

трансформишу глобални саобраћај. Овај конгрес је значајан догађај који привлачи публику из свих области железничког и технолошког сектора ради размене идеја и заједничке сарадње истраживача, академика, представника управљача железничке инфраструктуре, финансијских институција, доносиоца политичких одлука, железничких експерата, архитеката, консултаната, студената и новинара.

Извор: <https://uic.org/com/enews/article/uic-world-congress-on-high-speed-rail-8-11-july-2025>

ЗАПАДНА ЖЕЛЕЗНИЧКА СТАНИЦА У БЕЧУ ПОСТАЋЕ СОЛАРНА ЕЛЕКТРАНА

Западна железничка станица у Бечу постаће соларна електрана у унутрашњости града са највећим фотонапонским системом који је ће бити изграђен на крову станице. У склопу радова биће извршена и модернизација перона станице ради боље уклопљености са еколошким аспектима, саопштили су званичници Аустријских железница (**ÖBB**).

Перони за приступ путника биће реновирани и наткривени великим провидним кровом површине 25.500 m² који ће бити искоришћен за производњу соларне енергије. Почетак изградње је планиран за 2028. годину, и очекује се да ће нови кров бити завршен у 2030. години, а након тога ће бити монтиран фотонапонски систем.

Фотонапонски систем за производњу 100% зелене енергије

Очекује се да ће фотонапонски систем на крову изнад перона произвести око 3.400 мегавата зелене електричне енергије на годишњем нивоу. Ово одговара просечном годишњем снабдевању око 850 домаћинстава. Електрична енергија која ће се добијати овим путем директно ће снабдевати Западну железничку станицу, све радње и канцеларије смештене у оквиру станице. Поред тога, кишница ће се сакупљати помоћу специјалних слојева за задржавање воде у крову како би се одложило њено брзо испаравање. Ово ће допринети да се урбане области прилагоде климатским променама и смањењу негативних утицаја топлоте у граду.

Енергетска стратегија ÖBB-а

Ширењем и модернизацијом сопствених хидроелектрана, соларних електрана и ветропаркова, **ÖBB** ће, заједно са партнерима, радити на повећању нивоа самоодрживости струје за вучу возова са 60% на 80%, као и за оперативне системе са 11% на 67%. Поред тога, интерна енергетска ефикасност треба

да се повећа за 25%, на пример кроз модернизацију железничке електроенергетске мреже или кроз енергетску оптимизацију зграда. Ово ће компанију учинити независнијом од екстерних добављача енергије, а такође ће смањити оптерећење јавне електроенергетске мреже. У реализацију овог плана биће уложено 1.6 милијарди евра до 2030. године.

Извор: <https://www.railwaypro.com/wp/vienna-west-station-becomes-a-solar-power-plant>

УЧЕШЋЕ ПРЕДСТАВНИКА ИЖС НА МЕЂУНАРОДНИМ САСТАНЦИМА

„Инфраструктура железнице Србије“ а.д. (ИЖС) је, као активни члан међународних железничких организација: Међународне железничке уније (UIC), Заједнице европских железница и инфраструктурних компанија (CER), Железничке мреже Европе (RNE) и Међународне организације за железничку безбедност (COLPOFER), наставила са учешћем на састанцима ових организација. Одређене међународне активности и већи део састанака су одржани у онлајн формату.

ОДРЖАН САСТАНАК CER ЕКСПЕРАТА ЗА ЕКОНОМИЈУ И ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

Заједнички састанак **CER** радних група за економију и животну средину одржан је 27. јуна у Бриселу у онлајн формату. На састанку се дискутовало о следећим темама:

- Израда Економске студије о железничком саобраћају
- CER-ов документ о ставу за постизање климатског циља за 2024. годину
- Извештај о будућем јединственом железничком тржишту
- Цена струје
- Еколошки предлози за Пакет у вези превоза робе

Потом је настављена дискусија о Систему за трговање емисијама гасова (**ETS**), Директиви о опорезивању енергије, Директиви о зеленим тврдњама (спречавање екоманипулација), као и израчунавању емисије штетних гасова за сваки вид саобраћаја **CountEmissionsEU**.

Када су у питању уредбе, издвојиле су се оне са потенцијалним утицајем на железницу:

- Уредба о флуорованим гасовима** са ефектом стаклене баште (Ф-гасови), потенцијално се може одразити на железничке превознике.
- Уредба о хемијским супстанцама (PFAS)**, потенцијално се може одразити на железничке превознике.
- Уредба о обнови природе**, потенцијално се може одразити на управљаче железничке инфраструктуре.
- Иницијатива за еколошки одрживија корпоративна возна средства**, потенцијално се може одразити на железничке превознике.

Састанку је присуствовала и представница *Међународне железничке уније (UIC), Snezana Markovic-*

Chenais, која је саопштила да ће **UIC** радити на размени информација са члановима о њиховим искуствима у коришћењу алтернативних горива за железницу. **CER** ће наставити да лобира за железнице и управљаче инфраструктуре по овим питањима у домену који се одражава на железнички сектор.

Philippe Stefanos, руководилац **UIC** Сектора за енергетску ефикасност, одржао је радионицу у јуну о алтернативним горивима за железницу и навео следеће:

Шта се сматра алтернативним горивима у железничком сектору?

-Алтернативе фосилном дизелу (и другим фосилним горивима)

Обновљива горива из биолошког извора:

- Биогорива добијена из биомасе

- Чисто уље добијено из биомасе
- Метил/етил естера масних киселина (**FAME/FAEE**)
- Прерађено уље од биомасе
- Хидротретирано биљно уље (**HVO**)
- Биогаз

Обновљива горива која нису из биолошког извора (RFNBO**)**

Е-горива

- Водоник из електролизе
- Водоник за сагоревање
- Водоник за горивне ћелије
- Е-етанол, е-метан, е-амонијак из хидротретмана

Рециклирана угљенична горива (RCF**)**

Сматрају се обновљивим будући да се производе из обновљивих извора енергије и не производе емисије гасова са ефектом стаклене баште у току коришћења (водоник и е-горива).

САСТАНЦИ ЗА ПОТРЕБЕ STAFFER ПРОЈЕКТА

диверзитет и комуникације и умрежавање.

У јулу је одржан општи састанак за потребе **STAFFER** пројекта у контексту имплементације програма обука и мобилности у областима прекограничне сарадње, комуникације и језика. Током састанка су изнете информације о тренутним и планираним активностима на пројекту, које се односе на дигитализацију, железничке оперативне активности, језичке обуке за запослене,

У контексту дигитализације, платформа за електронско учење је у финалној фази развоја, чији је фокус увод у информационо моделовање објеката. Будући корисници ће моћи да се информишу о његовој примени и предностима, концепту „дигиталних близанаца“, итд. На пољу железничких оперативних активности у току је ревизија концепата за обуке у погледу разумевања кочионих система и уштеде енергије приликом саобраћања, као и припрема водича за истраживања на докторским студијама.

Такође, тренутно се ради на изради кратког филма чија су тема прекограничне активности и њихова атрактивност, тј. видљивост особља на прекограничним пословима. Актуелан је и менторски програм за инжењерке на железницама који обухвата питање диверзитета. Тренутно се одржавају размене између полазница и менторки у контексту њихових искустава, приликом којих ће менторке пружити подршку полазницама у развоју вештина и ставова за будућност.

Један од резултата рада на анализи статуса језичких обука за запослене и анализи варијација у тумачењу **ETCS** термина представља шаблон са различитим тумачењима ових термина који за сада покрива немачко говорно подручје, а у будућности ће шаблон бити допуњен другим европским језицима. Мере везане за област комуникације и умрежавања су засноване на виртуелним семинарима и радним групама које ће се састајати уживо, као и догађајима намењеним експертима. Први такав догађај је већ одржан, а теме су се односиле на информационо моделовање објеката, дигитални материјал за учење и вештачку интелигенцију.